

2. REFORMA MICROÎNTRERINDERILOR

Obiective și măsuri principale: Reforma vizează implementarea jalonului 206 din PNRR, cu accent pe "reducerea treptată a sferei de aplicare a regimului fiscal special pentru microîntreprinderi" (PBTSM, p.64).

Elementele cheie includ:

- Reducerea progresivă a pragului de impozitare a cifrei de afaceri
- Eliminarea facilităților fiscale
- Implementarea conceptului de întreprinderi legate
- Revizuirea cotelor de impozitare

Calendar de implementare:

- Q1 2025: Decizie în Coaliția de Guvernare privind reducerea graduală a pragului
- Q1 2025: Modificări legislative și implementare

Impact bugetar estimat:

- Impact fiscal actual: 1,35 miliarde lei impozit micro declarat (2023)
- Sarcină fiscală totală: 4,67 miliarde lei (incluzând contribuții)
- Impact estimat reformă: +0,1% din PIB

Lectură critică a reformei propuse:

Reforma regimului microîntreprinderilor reprezintă un caz particular în peisajul reformelor fiscale din România, ilustrând tensiunea dintre necesitatea de a crește veniturile bugetare și riscul de a afecta un segment important al economiei. Analiza detaliată a măsurilor propuse relevă atât oportunități, cât și riscuri semnificative.

Principala vulnerabilitate a reformei ține de timing și context. Propunerea de a modifica radical regimul fiscal pentru peste 325.000 de companii vine într-un moment în care presiunile inflaționiste erodează marjele de profit, iar sectorul privat se confruntă deja cu creșteri ale costurilor de finanțare. Experiența anterioară a schimbărilor bruște de regim fiscal sugerează că multe companii ar putea migra spre economia informală mai degrabă decât să se conformeze noilor cerințe sau chiar ar putea dispărea de tot.

Un aspect particular de îngrijorare este absența unei analize detaliate a impactului asupra lanțurilor valorice. Microîntreprinderile pot fi furnizori pentru companii mai mari, iar modificarea bruscă a regimului lor fiscal poate genera efecte în cascadă în economie. Acest risc este cu atât mai relevant cu cât datele arată că 54,7% dintre microîntreprinderi au cifre de afaceri sub 300.000 EUR, sugerând o vulnerabilitate crescută la șocuri fiscale.

Mai mult, calendarul de implementare pare să subestimeze provocările administrative. ANAF va trebui să gestioneze tranziția unui număr mare de companii spre impozitul pe profit, să verifice criteriile de întreprinderi legate și să monitorizeze conformarea în noul sistem.

Experiența implementării e-Factura sugerează că astfel de tranziții necesită timp și resurse semnificative pentru a fi gestionate eficient.